

Ὁ ἅγιος Ταρσίζιος

Σέ υπόγειους λαβύρινθους, μέ δαιδαλώδεις διαδρόμους πού φωτίζονταν μέ τό φῶς τῶν λυχναριῶν, ἔθαβαν οἱ χριστιανοί τούς μάρτυρες στά πρῶτα χρόνια τῶν διωγμῶν (*δείχνουμε στά παιδιά ἀντίστοιχες φωτογραφίες, βλ. ἐποπικό ὑλικό*). Πολλές ἀπό κείνες τίς **Κατακόμβες**, ὅπως ὀνομάζονται, διασώζονται σήμερα στήν Ἰταλία κυρίως, ἀλλά καί σέ ἄλλα μέρη (Β. Ἀφρική, Αἴγυπτο, Παλαιστίνη, Συρία) καί στήν Ἑλλάδα (Μῆλο, Χαλκίδα, Κύπρο). Στήν **Κατακόμβη τοῦ Ἁγίου Καλλίστου**, στή Ρώμη, στόν τάφο ἑνός νεαροῦ παιδιοῦ βρέθηκε ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή:

«Ὅποιος κι ἂν εἶσαι, ἐπισκέπτη,
μάθε ὅτι ὁ μάρτυρας Ταρσίζιος,
πού εἶναι θαμμένος ἐδῶ,
μετέφερε τά Μυστήρια τοῦ Χριστοῦ,
κι ὅταν κάποιος θέλησε νά τά βεβηλώσει,
προτίμησε νά πεθάνει
παρά νά παραδώσει τά ἅγια Μυστήρια στους ἐχθρούς».

Πίσω ἀπ' αὐτή τήν ἐπιγραφή, παιδιά, κρύβεται μιά πολύ συγκινητική ἱστορία ἑνός μάρτυρα πού ἦταν περίπου στήν ἡλικία σας.

Βρισκόμαστε στή **Ρώμη**, στήν πρωτεύουσα τῆς μεγάλης ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, στά **μέσα τοῦ 3ου αἰώνα**. Δύσκολα χρόνια γιά τούς χριστιανούς. Διώκονται γιά τήν πίστη τους, φυλακίζονται, βασανίζονται, μαρτυροῦν.

Ἐλάτε νά ἐπισκεφτοῦμε σήμερα στή φυλακή κάποιους ὑποψήφιους **μάρτυρες**. Αὐριο θά τούς ὀδηγήσουν στό **Κολοσσαῖο**, στό τεράστιο στάδιο τῆς Ρώμης, γιά νά τούς παραδώσουν στά πεινασμένα καί ἄγρια θηρία. Μέ τέτοια φριχτά θεάματα διασκέδαζαν τότε οἱ εἰδωλολάτρες Ρωμαῖοι.

Δέν φοβοῦνται οἱ χριστιανοί πού θά γίνουν τροφή στά δόντια τῶν θηρίων; Ἄς τούς πλησιάσουμε. Τί θαυμαστό, παιδιά! Τούς ἀκοῦμε νά προσεύχονται, νά ψέλνουν ὕμνους στόν Θεό, νά Τόν εὐχαριστοῦν πού θά τούς ἀξιώσει νά μαρτυρήσουν γιά τήν ἀγάπη Του! Μόνο μιά ἀγωνία ἔχουν: **Θέλουν νά κοινωνήσουν, νά πάρουν μέσα τους τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό!** Τότε θά εἶναι ἀνίκητοι, κανένα βασανιστήριό δέν θά μπορέσει νά τούς λυγίσει.

Παραμονή τοῦ μαρτυρίου. Οἱ πιστοί τῆς Ρώμης θέλουν νά συμπαρastaθοῦν στά φυλακισμένα ἀδέλφια τους. Προσεύχονται. Βρίσκονται ὅλοι στή Θεία Λειτουργία πού τελεῖται μυστικά σέ μιά Κατακόμβη. Στό τέλος ὁ ἱερέας στρέφεται στούς πιστούς: «Ἀδελφοί μου», τούς λέει μέ συγκίνηση καί ἀγωνία, «πρέπει κάποιος **νά μεταφέρει τή Θεία Κοινωνία στούς φυλακισμένους**. Κάποιος ἔμπιστος, μέ θάρρος, πού δέν θά τόν ὑποπευθοῦν οἱ φρουροί. Ἄλλά ποιός νά ἔναι αὐτός;».

Ψάχνει ὁ ἱερέας μέ τό βλέμμα του νά βρεῖ τό πιό κατάλληλο πρόσωπο γι' αὐτή τή μυστική καί δύσκολη ἀποστολή.

- Ἄγιε πάτερ, ἐπιτρέψτε μου νά μεταφέρω ἐγώ τή Θεία Κοινωνία στούς φυλακισμένους ἀδελφούς μας, ὑψώνει ἱκετευτική τή φωνή του ὁ **Ταρσίζιος**.

Κοντοστεκέται ὁ ἱερέας. Νά παραδώσει τά Τίμια Δῶρα σ' ἓνα παιδί; Τόν γνωρίζει, βέβαια, τόν Ταρσίζιο. Πολλές φορές εἶχε ὑπη-

ρετήσει κοντά στους ιερείς κρατώντας τό κερί ἢ τό θυμιατό. Ξεχώριζε τοῦτο τό παιδί γιά τήν εὐλάβεια καί τή σεμνότητά του.

- Εἶναι ἱερή ἀλλά ἐπικίνδυνη αὐτή ἡ ἀποστολή, Ταρσίζιε, τοῦ λέει ὁ ἱερέας. Ἴσως νά κινδυνέψεις. Τί θά γίνει τότε, παιδί μου; Γιά κανένα λόγο δέν πρέπει νά πέσουν τά Τίμια Δῶρα στά χέρια τῶν εἰδωλολατρῶν.

- Μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ **θά τά φυλάξω σάν τόν πολυτιμότερο θησαυρό**, ἀποκρίνεται ὁ Ταρσίζιος. Δέν θά σταματήσω ὥσπου νά τελειώσω τήν ἀποστολή μου. Εἶμαι μικρός ἀκόμη, γι' αὐτό οἱ στρατιῶτες δέν θά μέ ὑποψιαστοῦν. Δῶσε μου, πάτερ, τήν εὐχή σου!

Ἡ θερμή παράκληση καί τό θάρρος τοῦ Ταρσίζιου πείθουν τόν ἱερέα. Παραδίδει στό νεαρό παιδί τό μικρό ἁγιασμένο κουτί μέ τή Θεία Κοινωνία. Ὁ Ταρσίζιος τό ἀσπάζεται μέ εὐλάβεια καί τό ἀσφαλίζει προσεχτικά κάτω ἀπό τόν χιτώνα του. **Ἡ καρδιά του χτυπᾷ δυνατά, γιατί ἀκουμπᾷ πάνω της ὁ ἴδιος ὁ Χριστός!**

- **Θά προτιμήσω νά πεθάνω παρά νά ἀφήσω νά μοῦ πάρουν τόν ἅγιο τοῦτο θησαυρό**, λέει συγκινημένος ὁ Ταρσίζιος. Κάνει τόν σταυρό του καί ξεκινᾷ.

Στόν δρόμο τίποτε ἄλλο δέν τόν ἐνδιαφέρει. Ἡ σκέψη του εἶναι προσηλωμένη στά Τίμια Δῶρα καί στους φυλακισμένους ἀδελφούς πού μέ λαχάρα τά περιμένουν.

Καθώς προχωρεῖ, φτάνει σ' ἓνα μέρος ὅπου πολλά παιδιά ἦταν μαζεμένα κι ἔπαιζαν. Τόν εἶδαν καί τόν ἀναγνώρισαν.

- Ταρσίζιε, τοῦ φωνάζουν, ἔλα νά παίξεις μαζί μας! Μᾶς χρειάζεται ἓνας ἀκόμη γιά τό παιχνίδι.

- Δέν μπορῶ, φίλοι μου, ἀποκρίνεται εὐγενικά. Ἔχω μιά σοβαρή δουλειά νά τελειώσω.

- Ἐλα, Ταρσίζιε, ἐπιμένουν αὐτοί. Τί σοβαρή δουλειά μπορεῖ νά ἔχεις; Ἐλα, σέ χρειάζομαστε.

- Λυπᾶμαι, σήμερα βιάζομαι. Θά ἔρθω μιά ἄλλη μέρα νά παίξουμε.

Τά παιδιά ὅμως δέν ὑποχωροῦν, πεισιμώνουν. Μά καί ὁ Ταρσίζιος εἶναι ἀποφασισμένος. Σφίγγει πάνω στήν καρδιά του τά Τίμια Δῶρα καί συνεχίζει τόν δρόμο του. Εἶχε ὑποσχεθεῖ νά μή σταματήσει πουθενά καί νά φυλάξει τόν θησαυρό του.

Τότε ἕνα ἀπό τά μεγαλύτερα παιδιά φωνάζει:

- Ὁ Ταρσίζιος κάτι κρατάει. Ταρσίζιε, τί κρύβεις κάτω ἀπό τόν χιτώνα σου;

- Ὁ Ταρσίζιος εἶναι χριστιανός, φωνάζει ἕνα ἄλλο παιδί. Μήπως ἔχει πάνω του τά μυστικά τῶν χριστιανῶν;

- Δεῖξε μας τί ἔχεις, Ταρσίζιε! Δεῖξε μας, ἀλλιῶς θά σοῦ τό πάρουμε μέ τό ζόρι, ἀπέιλησαν μερικοί.

Τά παιδιά τώρα ἔχουν ἀγριέψει. Γιατί δέν ὑποχωρεῖ ὁ Ταρσίζιος; Τούς τρώει ἡ περιέργεια. Ἀφοῦ, λοιπόν, δέν παίρνει ἀπό λόγια, συνεννοοῦνται μεταξύ τους κι ἀπλώνουν τά χέρια τους ν' ἀρπάξουν αὐτό πού κρατᾶ κρυμμένο. Ὁ Ταρσίζιος ἀρνεῖται, ἀντιστέκεται. Καί τότε ἀρχίζουν νά τόν χτυποῦν ἀλύπητα.

«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ», προσεύχεται μυστικά ὁ Ταρσίζιος, «βοήθησέ με! Μήν ἐπιτρέψεις νά πέσουν τά Τίμια Δῶρα Σου σέ χέρια εἰδωλολατρῶν!».

Τά ἀνελέητα χτυπήματα τῶν παιδιῶν τόν ρίχνουν κάτω. Αὐτός ὅμως κρατᾶ σφιχτά τόν ἅγιο θησαυρό του. Ὅσο κι ἂν προσπαθοῦν τά ὀργισμένα παιδιά ν' ἀνοίξουν τά χέρια του, δέν τά καταφέρνουν. Ἡ ὀργή σκοτεινιάζει τόν νοῦ τους. Μανιασμένα ἀρχίζουν νά τόν λιθοβολοῦν μέ ὄ,τι πέτρες βρίσκουν γύρω τους. Ὁ Ταρσίζιος βρίσκεται πιά στό ἔδαφος βαριά τραυματισμένος, γεμάτος αἷματα. Οὔτε γιά μιά στιγμή ὅμως δέν ἀνοίξε τά χέρια του. Ἀπό τά πολλά χτυπήματα νιώθει τήν πνοή του σιγά σιγά νά σβήνει.

Ἐκείνη τήν ὥρα περνοῦσε ἀπό τήν περιοχή ὁ **Κοδράτος**, ἕνας χριστιανός ἀξιωματικός (*σύμφωνα μέ ἄλλη ἐκδοχή τά Τίμια Δῶρα ἐξαφανίστηκαν*). Τράβηξε τήν προσοχή του ἡ φασαρία πού γινόταν. Πλησιάζοντας διακρίνει πεσμένο ἕνα αἱματόφυρτο ἀγόρι. Οἱ ἔνο -

χοι, μόλις αντιλήφθηκαν τήν παρουσία του, τό ἔβαλαν στά πόδια. Μέ ἀνακούφιση τόν ἀντίκρισε ὁ Ταρσίζιος. Ὁ Κοδράτος σκύβει πάνω του.

- Κοδράτε, μπόρεσε μόνο νά ψιθυρίσει ὁ μικρός, ἔχω τά Τίμια Δῶρα. **Τόν φύλαξα τόν θησαυρό μας.** Φρόντισε, σέ παρακαλῶ, νά φτάσει στους φυλακισμένους ἀδερφούς.

Μέ δυσκολία μιλοῦσε. Ὁ Κοδράτος τόν πῆρε συγκινημένος στήν ἀγκαλιά του. Ἦξερε ὅτι κρατᾷ πλέον στά χέρια του δύο θησαυρούς: τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά καί τό αἵματοβαμμένο σῶμα ἑνός νεαροῦ μάρτυρα. Ὁ Ταρσίζιος ἔγειρε ἀναίσθητος τό κεφάλι του. Τό μικρό παιδί, μόλις παρέδωσε τόν Θησαυρό του, παρέδωσε καί τήν ψυχή του στά χέρια τοῦ Χριστοῦ πού τόσο ἀγάπησε.

«Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καί ἀγάπης προσέλθετε!»

Τήν ἱστορία τοῦ ἁγίου Ταρσίζιου, παιδιά, εἶναι καλά νά τή θυμόμαστε κάθε φορά πού πᾶμε νά κοινωνήσουμε. Νά πλησιάζουμε μέ τή δική του **εὐλάβεια καί ἀγάπη**. Μέ πόσο δέος παρέλαβε καί φύλαξε τά Τίμια Δῶρα! Κι ἐμεῖς νά προχωροῦμε γιά τή Θεία Κοινωνία ὅπως ὁ νεαρός μάρτυρας· ὅπως ἀκριβῶς μᾶς καλεῖ καί ὁ ἱερέας, ὅταν βγαίνει στήν Ὁραία Πύλη κρατώντας τό ἅγιο Δισκοπότηρο. Θυμάστε τά λόγια του; **«Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καί ἀγάπης προσέλθετε!»**. Πῶς, δηλαδή, μᾶς καλεῖ νά πλησιάσουμε; *(Λέγοντας τά παρακάτω μπορούμε ν' ἀναρτοῦμε τίς ἀντίστοιχες φράσεις, βλ. ἐποπικό ὑλικό)*.

α) Μέ **«φόβο Θεοῦ»**: Ὅταν λέει μέ «φόβο», ἐννοεῖ μέ σεβασμό, μέ ἱερότητα, ἔχοντας στή σκέψη μας ὅτι θά πάρουμε μέσα μας τόν ἴδιο τόν Θεό! Αὐτή τήν ἅγια ὥρα δέν μιλοῦμε, δέν παίζουμε, δέν γελάμε μέ τούς φίλους μας, δέν σπρωχνόμαστε γιά νά κοινωνή-

σουμε πρώτοι... Ὁ νοῦς καί ἡ καρδιά μας εἶναι στραμμένα στόν Χριστό. Βαδίζουμε σιωπηλοί, κι ὅταν φτάσει ἡ σειρά μας, μέ εὐλάβεια παίρνουμε στά χέρια μας τό **μάκτρο**, τό κόκκινο μαντήλι πού κρατᾷ ὁ ἱερέας, καί τό **τοποθετοῦμε κάτω ἀπό τό σαγόνι μας προσεχτικά**. Γέρνουμε, ἔπειτα, λίγο τό κεφάλι πρός τά πίσω κι **ανοίγουμε καλά τό στόμα** γιά νά μᾶς δώσει ὁ ἱερέας μέ τή **λαβίδα** τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Στή συνέχεια τρῶμε τό **ἀντίδωρο** καί εἴμαστε ἰδιαίτερα προσεκτικοί γιά νά ἀσφαλίσουμε τή Θεία Κοινωνία.

β) Μέ **πίστη**: Πιστεύουμε ὅτι **κοινωνοῦμε τόν ἴδιο τόν Χριστό**. Σέ κάθε Θεία Λειτουργία συντελεῖται ἓνα θαῦμα: Τό φωμί καί τό κρασί πού εἶναι πάνω στήν ἁγία Τράπεζα μεταβάλλονται ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα σέ Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ! Κάθε φορά πού κοινωνοῦμε, παίρνουμε μέσα μας τόν ἴδιο τόν Χριστό καί γινόμαστε ἓνα μαζί Του!

γ) Μέ **ἀγάπη**: Πῶς νά πάρουμε μέσα μας τόν Θεό πού εἶναι ἀγάπη (βλ. Α΄ Ἰω 4,8. 16), ἄν κρατοῦμε στήν καρδιά μας κακία; Σ' ἓνα Κατηχητικό δύο παιδιά εἶχαν μαλώσει. Λίγο πρὶν τό «μετὰ φόβου...» ἔρχεται τό ἓνα στόν κατηχητή του καί τόν ρωτᾷ: «Γιά νά κοινωνήσουμε, πρέπει νά εἴμαστε μέ ὄλους συμφιλιωμένοι;». «Ναί», τοῦ ἀπαντᾷ ὁ κατηχητής του καί τό βλέπει νά πηγαίνει δίπλα στό ἄλλο παιδί καί νά τοῦ ψιθυρίζει: «Συγγνώμη». Σηκώθηκαν, ἔπειτα, καί τά δύο γιά νά κοινωνήσουν. Ὁμορφη σκηνή! Ναί, παιδιά, πρὶν κοινωνήσουμε, εἶναι ἀνάγκη, ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπό μᾶς, νά φροντίσουμε νά συμφιλιωθοῦμε μέ ὄλους· νά ζητήσουμε συγγνώμη καί νά συγχωρέσουμε.

Ἔτσι νά κοινωνοῦμε, παιδιά, **«μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης»** ὅπως μᾶς καλεῖ ἡ Ἐκκλησία, ὅπως κοινωνοῦσαν οἱ μάρτυρες. Κι ἄς φέρνουμε κάθε φορά στή σκέψη μας τόν ἅγιο Ταρσίζιο. Μέ πόση λαχτάρα ἔσφιγγε πάνω του τά Τίμια Δῶρα! Μέ τήν ἴδια λαχτάρα κι ἐμεῖς νά φιλοξενοῦμε στήν καρδιά μας τόν Χριστό. Νά

Τόν ευχαριστοῦμε γιά τήν τιμή πού μᾶς κάνει νά μᾶς ἐπισκέπεται καί νά προσπαθοῦμε μέ τά λόγια καί τίς πράξεις μας νά μὴν Τόν λυποῦμε. (Προτεινόμενο τραγούδι: «Ταρσίζιος» ἀπό «Πνευματικές Ὁδές Α΄», ἔκδ. «Χριστιανική Ἑλπίς» 2007, σ. 144, βλ. ἐποπτικό ὑλικό).

Κάθε φορά πού κοινωνῶ
μέσ στήν καρδιά μου παίρνω
τόν ἴδιο τόν Χριστό.
Σάν τόν Ταρσίζιο κι ἐγώ
μέ πίστη καί μέ εὐλάβεια
τόν ἅγιο θησαυρό
μέσα βαθιά μου νά κρατῶ!

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Φωτογραφίες ἀπό Κατακόμβες.
2. Ὑλικό γιά ἀνάρτηση.
3. Ἀπολυτίκιο καί μεγαλυνάριο τοῦ ἁγίου Ταρσίζιου σέ ἀρχεῖο κειμένου-ἤχου.
4. Τροπάρια ἀπό τήν Ἀκολουθία τῆς Θείας Μεταλήψεως σέ ἀρχεῖο κειμένου-ἤχου.
5. Τραγούδια σέ ἀρχεῖο κειμένου.
6. Ζωγραφιά.
7. Τό σύνθημα τοῦ μαθήματος.

Ὑποσημείωση: Γιά τήν προετοιμασία πρὶν τή Θεία Κοινωνία βλ. «Ὁ Θεός στήν Καινή Διαθήκη», Βοήθημα Κατωτέρου Κατηχητικού Β΄, σ. 152-154.